

Madrid: nova parada de l'exposició «Perseguits i salvats»

L'ambaixador d'Israel a l'Estat i la presidenta de la Diputació de Lleida han inaugurat la mostra sobre els milers de jueus que van fugir de l'Holocaust pels Pirineus

Visita guiada de l'exposició a Madrid | ACN

Milers de jueus van escapar de l'Holocaust nazi a través dels Pirineus entre 1933 i 1945, durant el nazisme i la Segona Guerra Mundial, i molts van rebre l'ajuda i l'atenció dels habitants dels pobles de Lleida. És la història que recull l'exposició *Perseguits i Salvats*, promoguda per la Diputació de Lleida, que després de recórrer ciutats com Tel Aviv i Cracòvia ha desembarcat aquest dimarts al Centre Sefarad-Israel de Madrid, on es podrà veure fins el 22 de febrer.

La mostra ha obert portes amb la presència de l'ambaixador d'Israel a l'Estat, Daniel Kutner, i sota la presència de la presidenta de la Diputació de Lleida, Rosa Maria Perelló. Hi han estat presents també el director del Centre Sefarad-Israel, Miguel de Lucas, la vicepresidenta de la Diputació de Lleida, Rosa Pujol, i l'historiador Josep Calvet, autor de *Fugint de l'Holocaust*, que ha ofert la conferència inaugural.

Un fet històric singular

Durant l'acte, l'ambaixador d'Israel ha destacat "l'herència de Lleida com a lloc de pas, de refugi de jueus que fugien de la barbàrie nazi" i ha agraït a la Diputació de Lleida la "tasca de difusió" d'un "capítol peculiar de la història d'Espanya amb els seus jueus". "Els que estudiem aquest període

ens retorna la confiança en la humanitat", ha dit.

Rosa Maria Perelló també ha destacat el valor de la mostra, que porta al centre de Madrid un capítol poc conegut de la història dels Pirineus i la recupera a base d'entrevistes orals de persones que queden vives i que van ajudar els jueus que fugien. Alhora, ha remarcat que la mostra expressa la col·laboració dels pobles del Pirineu amb els refugiats que venien del nord, mentre que molts republicans creuaven la frontera en direcció contrària fugint del feixisme de Franco.

El director del centre Sefarad-Israel, Miguel de Lucas, ha destacat el caràcter "pedagògic" d'aquesta exposició per explicar un capítol poc conegut i que entronca de ple amb el sentit del seu centre. Per això, organitzaran també visites guiades d'escoles madrilenyes amb la voluntat d'arribar també a públic jove.

La història europea deixa empremta als Pirineus

Molts dels jueus que van travessar els Pirineus en direcció sud eren nascuts a Polònia, Alemanya, Àustria, Rússia, Bèlgica, Holanda o França i fugien de les persecucions a mesura que els nazis envaïen els seus països. Malgrat que l'Estat i Portugal eren dues dictadures feixistes, també eren els únics punts de sortida del continent gràcies a les seves connexions marítimes amb Amèrica del Nord, el Nord d'Àfrica, la Gran Bretanya i Palestina.

Entre 1939 i 1940, els jueus tenien pas lliure si presentaven la documentació a les duanes i disposaven d'un passatge per abandonar Espanya i Portugal, però a partir de 1940, per pressions del règim nazi, Franco va endurir els tràmits per a la concessió de visats d'entrada i es van iniciar les rutes clandestines pels Pirineus a través dels passos de muntanya.